

Motion till riksdagen 2019/20:1619

av Elin Segerlind m.fl. (V)

Hållbart och stärkt jordbruk

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen, för att minska exploateringen av åkermark, bör återkomma med ett förslag till nationell målsättning för bevarande av bördig åkermark och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör anta mål om att 50 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark 2030 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör anta en handlingsplan för att fasa ut användningen av kemiska bekämpningsmedel och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på differentierad beskattning av växtskyddsmedel enligt liknande modell som den danska bekämpningsmedelsskatten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att möjligheterna att införa tekniker för att binda kväve och separera fosfor från gårdar med industriell köttproduktion utreds och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör anta en nationell målsättning om en självförsörjningsgrad på livsmedel på minst 80 procent och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en pilotstudie där naturbruksgymnasier testat att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2 EU och Sveriges jordbruk

Sveriges jordbruk är till sin utformning i stora delar ett resultat av EU:s gemensamma jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy). Det svenska landsbygdsprogrammet är en del av CAP och omfattar stöd och ersättningar till jordbruket och landsbygden i Sverige på omkring 37 miljarder kronor för perioden 2014–2020. Ersättningarna ska bl.a. bidra till bättre konkurrenskraft och minskad miljö- och klimatpåverkan. Under hösten 2020 pågår den sista förhandlingsrundan i EU om den jordbrukspolitik som ska vara gällande efter 2020.

2.1 EU:s jordbrukspolitik är inte hållbar och kostsam

CAP (Common Agricultural Policy) främjar ett storskaligt jordbruk med hög miljöpåverkan. Intensiv animalieproduktion och monotona odlingslandskap ger negativa effekter för både klimat och biologisk mångfald. Stora stödbelopp hamnar hos stora godsägare och multinationella företag. Beräkningar har uppskattat att 80 procent av jordbruksstödet, som omfattar ungefär 40 procent av EU:s totala budget, går till den rikaste femtedelen av markägarna. Vänsterpartiet anser därför att EU:s jordbruksstöd måste förändras från grunden. En forskargrupp från en rad europeiska länder, bl.a. Sverige, har nyligen granskat det förslag som EU-kommissionen lagt fram och som ska gälla i EU efter 2020. I artikeln som publicerats i den vetenskapliga tidskriften *Science* får förslaget kraftig kritik. Man konstaterar att jordbruksstödet är föråldrat och att det i allt för hög omfattning fortsatt handlar om att stötta produktion av livsmedel och säkra lantbrukarnas inkomster på bekostnad av att skydda klimat och miljö. Detta trots att EU genom internationella avtal har åtagit sig att arbeta för ett hållbart jordbruk, bevarad biologisk mångfald och för att bekämpa klimathotet. Forskargruppen konstaterar att CAP har potential att stödja minst nio av FN:s sjutton globala hållbarhetsmål men bidrar för närvarande bara till att uppnå två av dem. Det intensiva jordbrukandet pekas ut som en av de största orsakerna till minskningen av biologisk mångfald. Om hållbarhetsmålen ska tas på allvar av EU anser forskargruppen att det krävs en djupgående reform med bättre anpassade och delvis nya stödformer. Det som forskarna nu anser vara mest allvarligt är att EU vill behålla stödformer som redan visat sig vara ineffektiva, miljöskadliga och socialt orättvisa. I det sammanhanget lyfter man särskilt direktstödet (det som i Sverige kallas gårdsstödet) på 40 miljarder euro årligen. Stödet betalas ut till lantbrukare enbart baserat på hur stora arealer de odlar, vilket leder till att 32 procent av pengarna hamnar hos 1,8 procent av de sökande och att miljönyttan blir mycket liten. Forskarna anser att stödet i stället i högre utsträckning ska användas till landsbygdsutveckling. Då kan ersättning ges för inkomstbortfall om lantbrukaren använder hållbara metoder som främjar biologisk mångfald och motverkar klimathotet.

Vänsterpartiet delar den kritik som den internationella forskargruppen framför om förslaget till ny jordbrukspolitik inom EU. Vi anser att det på sikt mest hållbara är att Sverige utformar sin egen nationella jordbrukspolitik. Så länge Sverige är en del av EU:s gemensamma jordbrukspolitik verkar vi för att stöden ska utformas i enlighet med hållbarhetsmålen. Vi vill bl.a. införa ett tak för hur mycket EU-stöd stora lantegendomar kan få samt avveckla EU:s subventioner till storskalig animalieindustri, vilket skulle frigöra resurser. Vi anser att jordbruksstöden ska gå till åtgärder som främjar miljö, klimat, förbättrad djuromsorg och landsbygdsutveckling. Jordbruket måste bli

ekologiskt hållbart och gårdsstödet motverkar i stora delar en sådan inriktning och bör därför tas bort eller minskas.

3 Sverige behöver ett hållbart jordbruk med ökad självförsörjningsgrad av livsmedel

All markanvändning har påverkan på miljö och klimat. I FN-rapporten *Climate Change and Land* som presenterades i augusti 2019 konstateras att världens nuvarande jord- och skogsbruk hotar både klimatmålen, den biologiska mångfalden och matsäkerheten. Rapporten konstaterar att dagens jordbruk ger stora klimatutsläpp och att det driver på klimatförändringarna. I stora delar av världen innebär köttproduktionen att marken används mycket ineffektivt och medför även stora utsläpp av växthusgaser.

Ett intensivt jordbruk med monokulturer och hög användning av konstgödsel och kemikalier riskerar att ge stora negativa effekter för den biologiska mångfalden och klimatet.

Våra naturliga ekosystem har stor förmåga att lagra kol och deras kolförråd måste skyddas bättre om vi ska klara klimatutmaningen. Våra åkermarker måste i högre grad brukas så att tillgång till matjord värnas och naturresurser bevaras. Kretsloppen måste värnas och ett småskaligt och variationsrikt jordbrukslandskap måste i ökad omfattning stimuleras.

Sverige har goda förutsättningar att utveckla ett hållbart jordbruk som i framtiden både bidrar till den globala livsmedelsförsörjningen och stärker vår nationella självförsörjning av livsmedel. För att uppnå ett ekologiskt hållbart och fossilfritt jordbruk måste stöd och styrmedel utformas inom jordbrukssektorn så att de bidrar till att vi når våra miljö- och klimatmål och de globala hållbarhetsmålen. Jordbruket har i dag betydande påverkan på ett flertal av våra nationella miljömål. Hit hör bl.a. Ett rikt odlingslandskap, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt växt- och djurliv och Begränsad klimatpåverkan, för att nämna några. I motionen föreslår vi åtgärder för en ekologiskt hållbar och ökad livsmedelsproduktion inom jordbruket som bidrar till att vi i Sverige når våra nationella miljö- och klimatmål och stärker vår självförsörjning och vår djurvälstånd. När det gäller Vänsterpartiets förslag på åtgärder för att minska köttkonsumtionen samt för att minska jordbrukets miljöpåverkan på våra hav hänvisar vi till motion 2019/20:128 Minska köttkonsumtionen och motion 2019/20:1618 Hållbara hav.

3.1 Nationell målsättning för bevarande av bördig åkermark

Åkermarksarealen fortsätter att minska i Sverige och samtidigt ökar exploateringen av jordbruksmark. Med exploatering av jordbruksmark menas att bygga på marken eller använda den på ett sätt som gör att det inte går att odla där igen. Främsta skälet till att åkermarksareal försvinner är att marken inte längre brukas och växer igen. Samtidigt som detta sker har Sverige behov av att stärka sin självförsörjning av livsmedel. De ökade klimatförändringarna innebär därutöver att den odlingsbara marken globalt sett försvagas, vilket kommer att medföra ökat ansvar för Sverige att bidra till den globala försörjningen av livsmedel.

Naturvårdsverket bedömer att det inte är möjligt att nå miljökvalitetsmålet Ett rikt odlingslandskap med i dag beslutade eller planerade styrmedel och förutsättningarna för att långsiktigt bevara jordbruksmarkens produktionsförmåga bedöms som otillräckliga. Tillståndet för många av odlingslandskapets arter och naturtyper är dessutom dåligt eller ogynnsamt. Näst efter skogen finns flest rödlistade arter i odlingslandskapet. Det är därför även nödvändigt att gynna fler bruksmetoder som bidrar till en hävd som stärker den biologiska mångfalden i jordbrukslandskap. Ett mer mosaikartat landskap med olika former av naturbete och minskad användning av bekämpningsmedel bör eftersträvas. Vänsterpartiet anser att den höga exploateringstakten av bördig åkermark, inte minst i södra Sverige, är mycket bekymmersam och inte förenlig med en långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning. Nya nationella styrmedel krävs för att minska exploateringen av jordbruksmark i kommunerna.

Regeringen bör, för att minska exploatering av åkermark, återkomma med ett förslag till nationell målsättning för bevarande av bördig åkermark. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.2 Anta målsättning om 50 procent ekologisk produktion och stärk stödet

I den nationella livsmedelsstrategin framgår att produktionen, den offentliga konsumtionen och exporten av ekologiska livsmedel bör öka. Detta är en inriktning som Vänsterpartiet under lång tid drivit och vi välkomnar att den nu ingår i livsmedelsstrategin. Regeringen har även antagit mål om att 30 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark 2030 och att 60 procent av den offentliga livsmedelskonsumtionen ska utgöras av certifierade ekologiska produkter 2030. Vänsterpartiet anser att målsättningen för den offentliga livsmedelskonsumtionen är välavvägd och ambitiös men att produktionsmålet är för lågt.

Vänsterpartiet anser att det finns många vinster med ökad andel ekologiskt lantbruk som i dag uppgår till runt 20 procent. Det ökar den biologiska mångfalden och minskar utsläppen av bekämpningsmedel i grundvatten och vattendrag. Efterfrågan på ekologiska livsmedel är stor och ökad inhemsk ekologisk produktion skulle därmed stärka både konkurrenskraft och hållbarhet i vårt jordbruk. Ekologiskt lantbruk ger även djur i ökad utsträckning möjlighet till naturligt beteende och studier visar att innovationer som sker inom det ekologiska lantbruket även ger effekt på det konventionella jordbruket.

I Lantbrukarnas Riksförbunds (LRF) rapport Sverige som ekoland – analys av ekologiskt lantbruk i Sverige (2017) konstateras att Sverige skulle tjäna på mer ekologisk produktion. I rapporten framgår att Sverige mycket väl skulle kunna ha 75 procent av arealen ekologisk på 10 års sikt. Strikt ekonomiskt skulle dock lönsamheten toppas när ungefär halva produktionen är ekologisk. Försäljningsvärdet skulle då öka med 4 miljarder kronor för ekologiska produkter. Det skulle också skapas 3 400 nya jobb i sektorn och lönsamheten skulle öka med 1 miljard kronor. Detta jämfört med om den ekologiska produktionen ligger kvar på dagens nivå. Rapporten konstaterar även att alla nuvarande konventionella producenter skulle vinna på en större omläggning oavsett om de går över till ekologisk produktion eller inte. I en av Jordbruksverket beställd rapport 2019 konstateras även att en ekologisk lantbrukare i genomsnitt får 30 procent bättre betalt än en lantbrukare som odlar konventionellt. Sammanfattningsvis finns många goda skäl att öka målsättningen för certifierad ekologisk jordbruksmark 2030. Andelen ekologiskt odlad jordbruksmark varierar i nuläget kraftigt mellan länen. I Skåne

understeg den 10 procent medan den uppgick till nästan 40 procent i Jämtland under 2018.

Sverige bör anta mål om att 50 procent av den svenska jordbruksmarken ska utgöras av certifierad ekologisk jordbruksmark 2030. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

För att möjliggöra en ökad ekoproduktion föreslår vi både ökat omställningsstöd samt produktionsstöd för detta ändamål i Vänsterpartiets motion 2019/20:2693 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

3.3 Fasa ut användning av kemiska bekämpningsmedel

Kemisk bekämpning är fortfarande den vanligaste bekämpningsmetoden mot oönskade växter och skadedjur inom jordbruket. Kemikalier från bekämpningen ger negativa effekter för den biologiska mångfalden och kan på både kort och lång sikt påverka människors hälsa. I Sverige och övriga Europa märks en minskning av såväl insekter som småfåglar i jordbrukslandskapet. Den utbredda användningen av kemiska bekämpningsmedel antas vara en av orsakerna. Vänsterpartiet anser att Sverige och EU måste prioritera att minska belastningen av kemiska bekämpningsmedel i jordbruket och skyndsamt fasa ut bekämpningsmedel som är skadliga för den biologiska mångfalden. Ett antal neonikotinoider har förbjudits inom EU men glyfosat har fått ett förnyat tillstånd. Glyfosat är det verksamma ämnet i Roundup som kan ha cancerframkallande effekter. I USA har två domstolar slagit fast att Roundup förorsakat fall av cancer och dömt tillverkaren Monsanto att betala stora skadestånd. Österrike blev i juli 2019 det första landet i EU som godkände ett totalförbud mot användningen av växtskyddsmedlet. Enligt nyhetsbyrån Reuters avser Tyskland att förbjuda glyfosat från slutet av 2023.

I en undersökning av Naturskyddsföreningen 2017 konstaterades att samtidigt som en allt större andel av den svenska åkerarealen odlas ekologiskt, dvs. utan kemisk bekämpning, så har intensiteten med bekämpningsmedel över en femårsperiod ökat på den övriga arealen. Det totala antalet årliga hektar doser är lika stort som på 1980-talet med skillnaden att de i dag görs på en mycket mindre areal. Kemikalieinspektionen har konstaterat att samtidigt som det konventionella jordbruket blir intensivare ses en ökning av risken för negativa effekter på vattenlevande organismer. Myndigheten anser att det krävs genomgripande förändringar för att komma bort från det kemikalieberoende som livsmedelsproduktionen nu är beroende av, vilket förutsätter insatser för att utveckla och införa alternativ till kemisk bekämpning. Vänsterpartiet anser att Sverige, i likhet med ett antal andra europeiska länder, måste använda nationell reglering och förbud i större utsträckning för att fasa ut användningen av kemiska bekämpningsmedel och att en handlingsplan bör antas med detta syfte. Regeringen har visserligen under 2019 beslutat om en ny nationell handlingsplan för hållbar användning av växtskyddsmedel för perioden 2019–2022. Handlingsplanen syftar på att riskerna ska minska och att skadliga växtskyddsmedel ska begränsas. Vänsterpartiet anser att en handlingsplan i stället bör antas som, baserat på försiktighetsprincipen, vidtar nationella åtgärder för att förbjuda potentiellt farliga växtskyddsmedel och fasa ut användningen av kemiska bekämpningsmedel.

Sverige bör anta en handlingsplan för att fasa ut användning av kemiska bekämpningsmedel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.4 Inför en ny differentierad beskattning av växtskyddsmedel

Utredningen om skatt på tungmetaller och andra hälso- och miljöfarliga ämnen samt översyn av bekämpningsmedelsskatten lämnade sitt betänkande 2017. Där konstaterar utredningen att en förändrad skatt på kemiska växtskyddsmedel kan vara lämplig som kompletterande styrmedel. En ny differentierad skatt föreslås med tre riskbaserade produktkategorier, varav kemiska växtskyddsmedel som endast innehåller verksamma ämnen med låg risk ska vara skattebefriade. Enligt utredningen ändrar skatteförslaget prisrelationen mellan produktkategorierna och bör leda till minskade miljö- och hälsorisker.

Vänsterpartiet anser att det är mycket angeläget att Sverige får en bättre beskattning av bekämpningsmedel då dagens beskattning har liten miljöeffekt. På sikt anser vi att kemiska bekämpningsmedel bör fasas ut men innan en sådan utfasning kan ske är det av stor vikt att beskattningen är funktionell. Vi anser att utredningens förslag på differentierad beskattning är bättre än den nuvarande men vi bedömer att dess styrande effekt kan vara för liten. Danmark har en betydligt starkare lagstiftning där skatten ökar med medlets giftighet, vilket lett till att lantbrukare byter till mindre giftiga medel. Vänsterpartiet ser ett stort behov av att en differentierad beskattning av växtskyddsmedel införs i Sverige, som i likhet med den som finns i Danmark ökar med medlets giftighet. Den danska skatten differentieras efter bekämpningsmedlets belastningsfaktor som minskade riskerna till lägst kostnad för lantbrukaren.

Regeringen bör återkomma med förslag på differentierad beskattning av växtskyddsmedel enligt liknande modell som den danska bekämpningsmedelsskatten. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.5 Stärk stödet till jordbrukets klimatanpassning

Klimatförändringen leder till förändrad nederbörd och ökad frekvens av extremväder. Risken för skyfall ökar, samtidigt som längre perioder av torra blir vanligare. Detta kommer att ställa andra krav än tidigare på jordbrukets vattenhantering, som diken, dränering, invallningar, bevattningssystem och även i förhållande till grundvatten, naturliga vattendrag, småvatten och våtmarker. När förändringar genomförs är det viktigt att tänka på att inte försämra förutsättningarna för vattentillgång, våtmarker och grundvatten. Ökade kostnader för jordbrukets vattenhantering är en konsekvens av ett förändrat klimat. Dagens vattenanläggningar inom jordbruket är ofta byggda efter tidigare rådande klimatförutsättningar. Vänsterpartiet vill därför införa ett statligt stöd för investeringar och åtgärder inom jordbruket som stärker jordbrukets hållbara vattenhantering i ett förändrat klimat och som därmed bidrar till att stärka vår självförsörjningsgrad gällande livsmedelsproduktion. Vi föreslår ett nytt stöd för detta ändamål i Vänsterpartiets motion 2019/20:2693 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

3.6 Stärk jordbrukets kretslopp och minska näringsläckaget

BalticSea2020 driver sedan 2010 ett långsiktigt projekt forsknings- och åtgärdsprogram för att finna teknologier och metoder som kan minimera riskerna för läckage av näringsämnen från stallgödsel. Gödsel har i alla tider använts som näring för växter men i takt med en allt mer industriell djurhållning har många stora gårdar inte tillräckligt med

mark för att få avsättning för den egna gödseln. Det innebär att kretsloppet bryts och att dessa gårdar riskerar att bli utsläppskällor av fosfor (P) och kväve (N) och därmed bidragande till bl.a. övergödning. För att åtgärda detta problem har BalticSea2020 sedan 2013 startat ett storskaligt demonstrationsprojekt i Polen för att minska näringsläckaget på en stor grisgård. Projektet visar att det går att genomföra åtgärder som innebär ett kretslopp av näring. Vänsterpartiet anser att åtgärder måste vidtas för att successivt och på sikt lämna den industriella djurhållningen för att minska miljöbelastning och stärka djurskyddet. De problem den storskaliga djurproduktionen för närvarande orsakar måste dock hanteras. Även i Sverige finns problem med överskott av näring i t.ex. södra Sverige och i Mälardalen.

Regeringen bör tillse att möjligheterna att införa tekniker för att binda kväve och separera fosfor från gårdar med industriell köttproduktion utreds. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.7 Stärk Sveriges självförsörjning av livsmedel

Vänsterpartiet anser att det är bekymmersamt att Sverige har en självförsörjningsgrad på endast ca 50 procent när det gäller livsmedel. En ökad självförsörjningsgrad skulle göra oss bättre rustade vid kriser och extremväder samt minska vårt importberoende. Även i Försvarsberedningens rapport Motståndskraft (Ds 2017:66) konstateras att en ökning i produktion av livsmedel i Sverige kan i förlängningen skapa förutsättningar för att förbättra livsmedelsberedskapen. Det skulle enligt vår uppfattning även ge oss förutsättningar att stärka både produktion och konsumtion av hållbar mat, dvs. mat som i större utsträckning är växtbaserad, närproducerad, ekologisk och på sikt fossilfri. Vi anser att Sverige bör anta en nationell målsättning om en självförsörjningsgrad på livsmedel i nivå med Finlands på ca 80 procent. Har Finland möjlighet att ha en sådan självförsörjningsgrad på livsmedel så vore det fullt möjligt även för Sverige.

Sverige bör anta en nationell målsättning om en självförsörjningsgrad på livsmedel på minst 80 procent. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.8 Se över förutsättningar för regionala center för beredskapslivsmedel

I Naturvårdsverkets Fördjupad utvärdering av miljömålen 2019 presenterade ett flertal myndigheter genom samverkan ett antal förslag till regeringen för att stärka möjligheterna att nå våra miljömål. Myndigheterna, däribland Naturvårdsverket, Skolverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Försvarmakten, föreslår att en pilotstudie bör genomföras där naturbruksgymnasier testat att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen. Förslaget motiveras av att en fossil- och giftfri livsmedelsproduktion baserad på inhemsk tillverkning av insatsmedel dramatiskt skulle minska importberoendet och därmed öka motståndskraften mot störningar. De tekniska lösningarna för att ställa om till ett fossilfritt lantbruk finns i dag men det produceras inte tillräckliga mängder av vare sig alternativa drivmedel eller gödsel för att genomföra en omställning. Genom förslaget bedömer Naturvårdsverket att positiva effekter för miljön kan uppnås genom att det, förutom att lokal fossil- och giftfri produktion stimuleras, även kan stimulera genetisk mångfald samt användande av alternativa brukningsmetoder.

Regeringen bör ge berörda myndigheter i uppdrag att genomföra en pilotstudie där naturbruksgymnasier testar att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

3.9 Stärk produktionen av växtbaserad mat

FN:s klimatpanel IPCC publicerade i augusti 2019 rapporten *Climate Change and Land*. Rapporten konstaterar att jord- och skogsbruket hotar både klimatmålen och den biologiska mångfalden. Det räcker inte att lösa klimatkrisen enbart genom att minska koldioxidutsläpp från bilar, flyg och industrier. Enligt rapporten krävs en global jordbruksrevolution och ändrad kosthållning, bl.a. genom att minska matsvinn och äta mindre kött, för att undvika svältkriser och skapa en hållbar värld. Konsumtion av hälsosamma och hållbara dieter, som de som är baserade på grövre spannmål, baljväxter och grönsaker, nötter och frön, skapar enorma möjligheter att reducera växthusgasutsläpp enligt rapportförfattarna.

Genom att verka för minskad köttkonsumtion i Sverige får vi möjligheter att se till att det kött som konsumeras kommer från djur som behandlats på ett mer etiskt sätt och att importerat kött ersätts av växtbaserad mat eller kött producerat lokalt i Sverige. Vänsterpartiet anser att det behövs stärkt stöd för att genom åtgärder främja produktion och förädling av växtbaserade livsmedel inom ramen för landsbygdsprogrammet. Det kan handla om utveckling av nya livsmedel, nya odlingsmetoder samt stärkt produktionsstöd för växtbaserade livsmedel. En mångfald av grödor minskar risker och jordbrukets sårbarhet. En ökad konsumtion av växtbaserade livsmedel samt minskad köttkonsumtion har stor betydelse för klimatomställningen och stärkta nationella produktionsvillkor kan därmed möta en växande efterfrågan genom stärkt självförsörjningsgrad av dessa livsmedel. Vi föreslår därför stärkt stöd för produktion av växtbaserad mat i Vänsterpartiets motion 2019/20:2693 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

3.10 Stärk stödet för värdefulla betesmarker

Betesmarkerna står för en stor del av odlingslandskapets natur och kulturvärden. Arealen betesmark har minskat kraftigt i Sverige de senaste hundra åren och lantbrukare som sköter marker med slätter och betesdjur kan i dag söka ersättning för det arbete de utför och som ger kollektiva nyttigheter för oss alla. Det finns ca 450 000 ha betesmarker i Sverige. Ungefär 150 000 ha av dessa är betesmarker med särskilda värden för biologisk mångfald. Vänsterpartiet vill öka miljöstödet för de lantbrukare som sköter betesmarker med dessa värden. Ett ökat stöd stimulerar de lantbrukare som redan har denna skötsel av markerna att fortsätta och ger dessutom incitament för fler att bedriva bete med dessa värden. Med stödet stärks våra möjligheter att nå ett flertal miljömål och det stärker förutsättningarna för ökad självförsörjningsgrad av livsmedel då stöden även är en viktig del av lönsamheten för de som har nötköttsproduktion. Miljöersättningen motiveras även av att det är lägre tillväxt på djur som går på betesmarker jämfört med betesvallar. Mer om vårt utökade stöd för detta ändamål finns i Vänsterpartiets motion 2019/20:2693 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Elin Segerlind (V)

Lorena Delgado Varas (V)

Jens Holm (V)

Birger Lahti (V)

Håkan Svenneling (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Yasmine Posio (V)

Jessica Thunander (V)